

Î N C H E I E R E

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Oleinic împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului minor,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a casat integral hotărârea din 04 martie 2019 a Judecătoriai Cimișlia, sediul Central și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ana Oleinic,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2018, Ana Oleinic, reprezentată de avocatul stagiar Maria Moldovanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul nr.35/2-O-224/18 din 25 iulie 2018 la cererea prealabilă privind plata indemnizației lunare pentru creșterea copilului, obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului minor xxxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani.

În motivarea acțiunii a invocat că, la xxxxx, Oleinic Ana și Oleinic Dumitru au înregistrat căsătoria, iar la data de xxxxxx, s-a născut copilul xxxxxx.

Soțul, Oleinic Dumitru, este angajat al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în funcție de șef de schimb cu grad de inspector principal.

La 04 iulie 2018 reclamanta Oleinic Ana a expediat în adresa Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova o cerere prin intermediul cărei a solicitat achitarea indemnizației lunare

pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, deoarece nu este încadrată în câmpul muncii și se află împreună cu copilul la întreținerea soțului.

La 27 iulie 2018, reclamanta Oleinic Ana a recepționat răspunsul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova prin care i sa refuzat în satisfacerea cererii privind achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, deoarece situația reclamantei nu poate fi calificată drept una generatoare a dreptului la indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Consideră reclamanta Oleinic Ana că refuzul pîrîtului este neîntemeiat și ilegal și solicită recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr.35/2-O-224/18 din 25.07.2018 la cererea prealabilă privind plata indemnizației lunare pentru creșterea copilului și obligarea pîrîtului să calculeze și să achite indemnizația pentru creșterea copilului minor xxxxx, născută la xxxxxx până la vârsta de 3 ani.

La 30 octombrie 2018 avocatul stagiar Moldovanu Maria în interesele reclamantei Oleinic Ana a concretizat cerințele din acțiune înaintând pretențiile față de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova deoarece din eroare a indicat pretențiile din cerere către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, așa cum acestea sunt două entități care dispun de buget propriu (f.d.47).

Prin hotărîrea din 04 martie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în instanța de contencios administrativ.

S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat refuzul Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr.35/2-O-224/18 din 25.07.2018 la cererea prealabilă înaintată de Oleinic Ana privind plata indemnizației lunare pentru creșterea copilului xxxxxxxx.

S-a obligat Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să calculeze și să achite reclamantei Oleinic Ana indemnizația pentru creșterea copilului minor xxxxx Dumitru născută la xxxxxx, lunar din venitul mediu al soțului Oleinic Dumitru, pe parcursul a 3 ani de la nașterea copilului.

Prin decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, s-a admis apelul înaintat de reprezentantul pîrîtului, șef Inspectorat General, Rosian Vasiloii.

S-a casat integral hotărîrea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 04 martie 2019 și s-a emis o decizie nouă prin care: s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată în contenciosul administrativ de către reprezentantul reclamantului Oleinic Ana, avocatul stagiar Moldovanu Maria împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul nr.35/2-O-224/18 din 25.07.2018 la cererea prealabilă privind plata îndemnizațiilor lunare pentru creșterea copilului și obligarea calculării și achitării îndemnizației pentru creșterea copilului minor xxxxx, născută la xxxxxx, până la vârsta de 3 ani și obligarea calculării și achitării îndemnizației pentru creșterea copilului minor.

La 11 ianuarie 2020 (data de pe plicul poștal) Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând repunerea în termenul de declarare a

recursului, casarea deciziei contestate, cu menținerea hotărîrii din 04 martie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu decizia instanței de apel și a menționat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că la 22 decembrie 2019, a recepționat plicul prin care a fost expediată decizia instanței de apel cu data de intrare în oficiul Poștal Cahul, 06 decembrie 2019, fiind acordat termenul de 30 de zile de la notificare pentru declararea recursului. În legătură cu acest fapt solicită repunerea în termen, urmând ca termenul de 30 de zile acordat pentru realizarea dreptului de recurs să fie calculat din 11 decembrie 2019.

A susținut că atât instanța de apel cât și pîrîtul, fac trimitere la prevederile legale ce reglementează situația unei persoane neasigurate, fără a trata de fapt situația soției aflate la întreținerea soțului asigurat, care este o noțiune separată și care urmează a fi tratată diferit decît situația persoanei neasigurate.

A indicat că art.12 alin. (2) din Legea nr.184 din 26 iulie 2018 pentru modificarea unor acte legislative, stabilește faptul că, indemnizațiile stabilite pînă la 01.01.2019 vor fi achitate la locul de serviciu al funcționarului public cu statut special din cadrul MAI, aceasta fiind specificată și de către Casa Națională de Asigurări Sociale. Prin urmare indemnizația lunară pentru creșterea copilului urmează a fi achitată nu ca unei persoane neasigurate, ci ca soție aflată la întreținerea soțului, și urmează a fi achitată de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, acesta fiind locul de muncă al soțului la întreținerea căruia se află, și nu de către Casa Națională de Asigurări Sociale, care achită indemnizațiile pentru situațiile apărute din 01.01.2019, dar nu și pentru cele anterioare.

A susținut că condițiile obligatorii pentru a beneficia de indemnizație și anume să fie asigurată și să se afle în concediu de îngrijire a copilului, sunt condiții impuse a fi respectate unei persoane asigurate, dar nu soției aflate la întreținerea soțului asigurat, care nu trebuie decît să fie angajat în câmpul muncii și să prezinte declarația pe propria răspundere că nu realizează venit asigurat, condiție întrunită de către reclamantă.

A menționat că în luna mai 2018, Ana Oleinic a fost recunoscută de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, ca fiind soție aflată la întreținerea soțului, fiindu-i acordată indemnizația de maternitate în mărime de 35 170,94 de lei. Respectiv consideră că Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, neîntemeiat refuză achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani.

La 18 martie 2020 de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a fost depusă referință prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul înaintat de către Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare

a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1), 245 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Verificând respectarea de către Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu a termenului de declarare a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a declara ca fiind inadmisibil recursul depus de către Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu din considerentele ce preced.

Conform art. 246 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244 alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Conform art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259–266 din Codul civil.

În conformitate cu art. 260 din Codul civil, termenul se instituie prin indicare a unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce.

Conform art. 261 alin. (1) și (2) din Codul civil, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 264 alin. (3) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează până la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă.

Conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Articolul 96 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoașterea recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din actele și lucrările cauzei rezultă cert că la 30 octombrie 2019 Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia recurată, prin care s-a admis apelul înaintat de reprezentantul pîrîtului, șef Inspectorat General, Rosian Vasiloii.

S-a casat integral hotărîrea Judecătorei Cimișlia, sediul Central din 04 martie 2019 și s-a emis o decizie nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată în contenciosul administrativ de către reprezentantul reclamantului Oleinic Ana, avocatul stagiar Moldovanu Maria împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul nr.35/2-O-224/18 din 25.07.2018 la cererea prealabilă privind plata îndemnizației lunare pentru creșterea copilului și obligarea calculării și achitării îndemnizației pentru creșterea copilului minor xxx, născută la xxxxx, până la vârsta de 3 ani și obligarea calculării și achitării îndemnizației pentru creșterea copilului minor (f.d. 142, 143-152).

Materialele cauzei atestă că Ana Oleinic a fost reprezentată în instanța de fond și instanța de apel de către avocatul Maria Moldovanu în baza mandatului Seria MA nr. 054104 din 14 august 2018 (f.d.20) și a mandatului Seria MA nr. 1484651 din 15 septembrie 2019 (f.d.134), care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi.

Copia deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost expediată la adresa recurenteii, cât și la adresa avocatului Maria Moldovanu la 03 decembrie 2019 (f.d. 153).

La 02 decembrie 2019 decizia a fost plasată pe Portalul Instanțelor Naționale de Judecată la hotărârile instanței.

Avocatul Maria Moldovanu a recepționat copia deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat la data de 11 decembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 154).

Prin urmare, termenul de 30 zile de declarare a recursului a început să curgă din 12 decembrie 2019, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel care a expirat la 10 ianuarie 2020, respectiv ultima zi de depunere a recursului fiind data de 10 ianuarie 2020.

La 11 ianuarie 2020 (data de pe plicul poștal) Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând repunerea în termenul de declarare a

recursului, casarea deciziei contestate, cu menținerea hotărîrii din 04 martie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost expediat la 11 ianuarie 2020 (data de pe plicul poștal) (f.d. 167), cu depășirea termenului de 30 de zile.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Colegiul notează că totuși, în caz de omiterea a termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen, conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu a solicitat repunerea în termen a recursului, însă Completul consideră că, motivele invocate în susținerea cererii privind repunerea în termen a recursului sunt neîntemeiate.

Astfel, motivele invocate de către recurent, instanța de recurs le respinge ca neîntemeiate or, materialele cauzei denotă că decizia din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost expediată în adresa Anei Oleinic cât și a avocatului Maria Moldovanu, fiind confirmată recepționarea prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 154, 156), iar textul integral al deciziei instanței de apel a fost publicat pe pagina web a instanței de apel la data de 02 decembrie 2019. Astfel, instanța de apel s-a conformat prevederilor art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, comunicând actul judecătoresc recurente, prin intermediul oficiului poștal.

Prin urmare, motivele invocate nu constituie temei îndreptățit, în sensul art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, de admiterea cererii de repunere în termen a recursului, care nu a fost respectat de către recurent. Or, însăși textul legal al normei precitate stipulează că culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

La acest capitol completul accentuează că recurenta a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de apel și urma să se intereseze de soarta dosarului despre care cunoștea cu certitudine că se află pe rolul instanței de apel, să demonstreze păstrarea interesului față de caz, pentru a dispune de posibilitatea contestării deciziei instanței de apel, în termen. Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine

activă, interesându-se de soarta și etapa procedurală la care se află prezentul litigiu, în care are calitatea de recurent, pentru a depune în termen recursul.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus - menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 7 – 8 ale Regulamentului privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Potrivit Regulamentului scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg, din motivul reintroducerii posibilității justițiabililor căutării hotărârii judecătorești după numele părților pe dosar.

Mai mult, conform punctului 17 al aceluiași Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real. Sub acest aspect, Colegiul lărgit constată că nu există dubii cu privire la momentul plasării deciziei din 30 octombrie 2019 pe pagina web sus – citată și veridicității informației prezentate mai sus.

Astfel, se constată cu certitudine că Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu, expediind recursul la data de 11 ianuarie 2020 asupra deciziei Curții de Apel Comrat din 30 octombrie 2019, a omis neîntemeiat termenul de declarare a recursului.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Luând în considerare cele invocate, instanța de recurs constată că Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu a depus cererea de recurs în afara termenului și acest fapt a fost stabilit după declararea admisibilității recursului.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea privind repunerea în termen a recursului și de a declara inadmisibil recursul depus de către Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu, așa cum a fost declarat în afara termenului stabilit de lege.

Pe cale de consecință și ținând cont de interesele părților implicate în procesul judiciar, instanța de judecată consideră că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația evocată. În principiu, această soluție nu poate fi privită ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Conform art. art. 65, 230, 245, 246 alin. (2), lit.d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

d i s p u n e :

Se respinge cererea cu privire la repunerea în termen a recursului.

Recursul depus de către Ana Oleinic, reprezentată de avocatul Maria Moldovanu, împotriva deciziei din 30 octombrie 2019 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Oleinic împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului minor, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh